

Krisen øker mobiliteten i Europa

EUs indre marked har fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og mennesker. Varer og kapital kom raskt igang fra starten i 1994. Tjenestebedrifter møtte ofte stor motstand fra fagbevegelsene når de konkurrerte over grensene og det tok lang tid for å få dette på skinnene.

Mobiliteten for arbeidskraft har egentlig vært det tyngste å få igang. Nasjonalt regelverk hindret godkjenninger av yrker og byråkratiske hinder gjorde det ikke lett å flytte på familie og pensjon.

I tillegg har mange land gode vilkår for den arbeidsløse som gjorde det ulønnsomt å ta det lange steget over grensene.

2004 kom Polen med i EU og polakkene viste seg være den perfekte mobile europeer. Fleksible, arbeidsomme og med bra vilje til integrasjon, dog med krav om en katolsk kirke på stedet.. At Polen samtidig er at de landene som kommer best gjennom den økonomiske krisen tar også bort alt snakk om «brain-drain» - den mobile borger bidrar til vekst både i hjemland og arbeidsland.

Den økonomiske krisen kommer til å gjør mange europeere til polakker. Med ungdomsarbeidsløshet over 40% i visse europeiske regioner og store kutt i arbeidsløshetsstatning stimuleres og presses fler ut over grensene som egentlig ikke finnes lenger i det indre markedet.

Goethe-instituttene er fulle av unge spanjoler som ser muligheter i Tyskland – som med hyggelig vekst og demografiske problemer behøver utdannet arbeidskraft fra andre deler av Europa. I 2011 manglet man i Tyskland 77.000 ingeniører og i Flandern 10.000. I følge Unesco så behøver også Brasil 360.000 ingeniører de neste fem årene så det er ikke bare i Europa at vi er i ubalanse.

Når jeg går rundt i Stavanger så går det tydelig frem at Stavanger er sterke på mobilitet. Her er trønderske ingeniører, skotske oljeteknikkere og av en eller annen grunn så har Statoil alltid fortrukket å ha en topledere som pendler fra Bærum .

Historisk så har rogalendingene selv også lett for å flytte på seg. Karmøyfiskernes emigrasjon til Seattle og New Bedford etter krigen er kanskje det beste eksempelet på dette.

Den frie bevegelsen av arbeidskraft og godkjenningen av eksamener over grensene i Europa gjør det idag lett å hente ingeniører og annen viktig arbeidskraft fra de 27 medlemslandene. Krisen gjør unge lovende spanjoler og franskmenn mer mobile enn før og kan gi oss nye markeder for arbeidskraft. Vi har jobber, høye lønninger og strender og fjorder – men dyre boliger, regn og avstand kan bare kompenseres med å bli et mer inkluderende samfunn enn konkurrentene. Din innsats kan være å invitere kollegaene Manuel og Juliette hjem på kaffe.

Tekst: Pål Jacob Jacobsen